

Số: 104/BC-BPC

Mang Yang, ngày 12 tháng 12 năm 2022

BÁO CÁO GIÁM SÁT

Việc thi hành Luật Dân quân tự vệ, các văn bản hướng dẫn thi hành và các chế độ chính sách cho lực lượng dân quân tự vệ (từ ngày 01/7/2020 đến 31/6/2022)

Thực hiện Nghị quyết số: 40/NQ-HĐND ngày 16/8/2021 của Hội đồng nhân dân huyện Mang Yang “Về chương trình hoạt động giám sát của HĐND huyện năm 2022”. Ban Pháp chế HĐND huyện đã thành lập Đoàn giám sát chuyên đề thi hành Luật Dân quân tự vệ và các văn bản hướng dẫn thi hành về các chế độ chính sách cho lực lượng dân quân tự vệ (DQTV) trên địa bàn huyện mang Yang từ ngày 01/7/2020 đến 31/6/2022. Qua giám sát, Đoàn Giám sát Ban Pháp chế HĐND huyện báo cáo kết quả như sau:

1. Đánh giá chung.

Xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân nói chung, lực lượng Dân quân tự vệ nói riêng là chủ trương chiến lược của Đảng, Nhà nước, nhằm không ngừng tăng cường sức mạnh bảo vệ Tổ quốc. Đồng thời, đó còn là nhân tố quan trọng, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên từng địa bàn, khu vực. Nhận thức được tầm quan trọng đó, các cơ quan đơn vị, địa phương đã từng bước khắc phục hạn chế, vượt qua khó khăn, hoàn thành tốt các nhiệm vụ, chỉ tiêu công tác quốc phòng quân sự địa phương; Thực hiện tốt Luật Dân quân tự vệ (năm 2019), Luật Quốc phòng và các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo, nhờ đó tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn huyện luôn được giữ vững ổn định; công tác quốc phòng, quân sự địa phương đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ.

Cơ quan quân sự địa phương đã chủ động, tích cực tham mưu cho cấp ủy, chính quyền các cấp, ban hành nghị quyết và các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác quốc phòng, quân sự địa phương, công tác DQTV cấp mình. Phát huy vai trò của các phương tiện thông tin đại chúng, các hình thức tuyên truyền đến toàn dân, cơ bản đã tạo sự chuyển biến về nhận thức, trách nhiệm trong việc xây dựng DQTV theo quy định của pháp luật về DQTV.

Trong quá trình thực hiện nội dung giám sát cho thấy: Việc tham mưu, xây dựng báo cáo giám sát của các cơ quan quân sự cấp xã cho chính quyền địa phương vẫn chưa kịp thời, số liệu chưa đảm bảo¹, ảnh hưởng đến tiến độ và chất lượng tổng hợp báo cáo giám sát.

2. Kết quả đạt được trong việc xây dựng biên chế, huấn luyện, phối hợp thực hiện nhiệm vụ; bảo đảm cơ sở vật chất, trang thiết bị làm việc và chi trả các chế độ chính sách cho dân quân tự vệ.

a) Về xây dựng, tổ chức biên chế, lực lượng; huấn luyện, hội thi, hội thao; phối hợp thực hiện nhiệm vụ dân sự khác:

¹ Số liệu Ngân sách cho BCHQS xã: 4 xã không BC gồm: Kon Thụp, AYun, Lơ Pang, Đăk trôi, Kon Chiêng; Số liệu công tác huấn luyện hàng năm các xã: Đăk Ta Ley, Đăk Jơ Ta, A Yun, Lơ Pang, Đăk Trôi không báo cáo.

Các địa phương, đơn vị tập trung lãnh đạo, xây dựng các lực lượng DQTV tại chỗ, cơ động, thường trực (tại các địa bàn trọng điểm quốc phòng), DQTV phòng không, pháo binh, trinh sát, thông tin, công binh, phòng hóa, y tế đảm bảo chỉ tiêu trên giao²;

Công tác huấn luyện DQTV được duy trì thường xuyên, liên tục hàng năm³; nội dung huấn luyện bám sát nội dung, chương trình huấn luyện theo quy định của Bộ Quốc phòng; tổ chức, tham gia các hội thi, hội thao cấp huyện, cấp tỉnh đạt được nhiều thành tích cao⁴; huy động các lực lượng tham gia Diễn tập khu vực phòng thủ cấp huyện góp phần thành công trong kết quả Diễn tập cấp huyện⁵.

Các cơ quan, đơn vị, địa phương coi trọng việc tổ chức xây dựng lực lượng DQTV vững mạnh, rộng khắp để phối hợp cùng các lực lượng tham gia các hoạt động phòng thủ dân sự của địa phương và phối hợp thực thi các nhiệm vụ khác với tổng số 13.713 ngày công. DQTV đã tích cực làm nòng cốt cùng toàn dân tham gia phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai, tìm kiếm, cứu nạn⁶; phòng, chống dịch bệnh (covid 19; bạch hầu..) tham gia phòng cháy, chữa cháy và bảo vệ rừng, tài nguyên khoáng sản⁸ tại một số địa bàn trọng điểm, phức tạp.

b) Việc đảm bảo cơ sở vật chất, trang thiết bị làm việc theo quy định cho Ban Chỉ huy quân sự các xã, thị trấn.

Qua giám sát, khảo sát nhìn chung cho thấy chính quyền địa phương về cơ bản đã bố trí nơi làm việc cho Ban Chỉ huy quân sự xã theo yêu cầu, điều kiện thực tế của địa phương (Đắk Djrăng bố trí trụ sở, khuôn viên riêng; Đắk Trôi bố trí chung trụ sở với Công an xã); trang thiết bị làm việc bước đầu cơ bản đảm bảo.

Cơ quan Quân sự các cấp đảm bảo đúng, đầy đủ trang phục, sao, mũ, phù hiệu và một số loại công cụ hỗ trợ cho các lực lượng để thực thi các nhiệm vụ theo quy định.

c) Việc phân cấp, bố trí kinh phí chi trả chế độ chính sách cho lực lượng dân quân tự vệ và việc tham mưu xây dựng, thông qua các đề án, kế hoạch tổ chức, đảm bảo chế độ cho lực lượng DQTV.

Chính quyền địa phương các cấp cơ bản phân bổ kinh phí đảm bảo nội dung chi các hoạt động thường xuyên và các khoản phụ cấp chức vụ, phụ cấp hàng tháng, trợ cấp một lần, phụ cấp đặc thù, phụ cấp thâm niên, trợ cấp ngày công lao động, tiền ăn, phụ cấp đặc thù khi làm nhiệm vụ đối với dân quân tự vệ theo quy định.

² Năm 2020: Quân số 1167 (DQ: 1020; TV: 147) đạt 1,7% so với tổng số dân; Năm 2021: Quân số 1077 (DQ: 943; TV: 134) đạt 1,54% so với tổng số dân; Năm 2022: Quân số 1076 (DQ: 943; TV: 133) đạt 1,52% so với tổng số dân.

³ Cấp huyện: Năm 2020 tổng quân số tập huấn, huấn luyện 750 đ/c, tổng thời gian 50 ngày; năm 2021: tổng quân số tập huấn, huấn luyện 801 đ/c, tổng thời gian 63 ngày; năm 2022: tổng quân số tập huấn, huấn luyện 686 đ/c, tổng thời gian 63 ngày.

⁴ Năm 2021: Tổ chức Hội thi pháp luật DQTV cấp huyện, tham gia hội thi pháp luật dân quân cấp tỉnh đạt Nhất toàn đoàn; năm 2022: tổ chức Hội thao Dân quân cơ động cấp huyện và tham gia Hội thao dân quân cơ động cấp tỉnh xếp 8/17 huyện, thị xã, thành phố.

⁵ Huy động 197 đồng chí, thời gian 15 ngày.

⁶ Phòng chống thiên tai, cứu nạn, cứu hộ: huy động 92 đ/c với 710 ngày công (năm 2020: 80 ngày công; năm 2021: 546 ngày công; năm 2022: 84 ngày công);

⁷ Phòng chống dịch bệnh covid, bạch hầu: huy động 227 đ/c với 4.303 ngày công (Covid 19: 3.796 ngày công (năm 2020: 303 ngày công; năm 2021: 3.493 ngày công); bạch hầu: 507 ngày công (năm 2020: 417 ngày công; năm 2021: 45 ngày công; năm 2022: 45 ngày công)

⁸ Bảo vệ tài nguyên rừng và khoáng sản: huy động 49 đ/c với 1.480 ngày công (năm 2020: 678 ngày công; năm 2021: 522 ngày công; năm 2022: 280 ngày công).

UBND huyện, UBND các xã, thị trấn đã tham mưu, trình HĐND cùng cấp thông qua các Đề án, kế hoạch tổ chức xây dựng lực lượng, hoạt động và đảm bảo chế độ chính sách cho lực lượng dân quân giai đoạn 2021-2025 theo hướng dẫn của cấp trên.

3. Đánh giá chung về kết quả đạt được và tồn tại, hạn chế:

a) Ưu điểm:

Cơ quan quân sự hai cấp đã chủ động làm tham mưu cho Đảng, chính quyền ban hành nghị quyết, văn bản chỉ đạo và thể chế hóa thành nội dung, biện pháp cụ thể, sát thực tiễn, làm cơ sở để địa phương triển khai thực hiện. Công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật, xây dựng, củng cố lực lượng dân quân tự vệ, thường xuyên được đẩy mạnh, tạo chuyển biến về nhận thức, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị trong xây dựng, củng cố lực lượng DQTV, đảm bảo quốc phòng, an ninh ở địa phương.

Các cơ chế, chính sách về dân quân tự vệ từng bước được đảm bảo sát đối tượng và điều kiện thực tiễn của địa phương, cơ sở. Việc xây dựng, điều chỉnh, kiện toàn tổ chức biên chế cũng như công tác tập huấn, huấn luyện, hoạt động của dân quân tự vệ luôn được chú trọng; chất lượng tổng hợp, trình độ sẵn sàng chiến đấu từng bước được nâng lên. Đến nay, các địa phương đã ban hành, triển khai đề án xây dựng, huấn luyện, hoạt động của lực lượng dân quân tự vệ trong tình hình mới. Lực lượng dân quân tự vệ được tổ chức xây dựng vững mạnh, rộng khắp, đủ sức phối hợp cùng các lực lượng giữ vững ổn định chính trị, tạo môi trường thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh, xứng đáng là lực lượng chính trị, lực lượng chiến đấu trung thành, tin cậy của cấp ủy, chính quyền và Nhân dân địa phương.

b) Tồn tại, hạn chế:

Nhận thức của một số cấp ủy, người đứng đầu cơ sở đối với nhiệm vụ xây dựng, tổ chức lực lượng và đảm bảo cơ sở vật chất, chế độ chính sách cho DQTV còn chưa đầy đủ, dẫn đến thiếu quan tâm cơ sở vật chất, đầu tư trang thiết bị làm việc cho các Ban Chỉ huy quân sự các xã, thị trấn. Khi địa phương có tình huống khẩn cấp về thiên tai, dịch bệnh thì lực lượng này làm nòng cốt tham gia để cùng hệ thống chính trị giải quyết nhiều vấn đề của địa phương nhưng một số địa phương chưa đảm bảo việc chi trả ngày công theo quy định⁹.

Công tác quản lý dân quân tự vệ còn gặp nhiều khó khăn do hầu hết lực lượng DQTV đều trong độ tuổi lao động, thường xuyên đi làm ăn xa khỏi địa bàn; bên cạnh đó các chế độ chính sách theo định mức hiện nay thấp hơn ngày công lao động phổ thông nên khó khăn cho địa phương trong công tác huy động lực lượng trong một số nhiệm vụ.

Việc xây dựng tổ chức tự vệ trong các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp tuy đảm bảo quân số nhưng thiếu quan tâm mua sắm, cấp trang phục để thực hiện nhiệm vụ hàng năm (Một số cơ quan, đơn vị tổ chức lực lượng tự vệ khối doanh nghiệp chưa bố trí kinh phí mua, cấp trang phục cho lực lượng tự vệ của cơ quan, tổ chức).

Phòng làm việc, cơ sở vật chất, trang thiết bị làm việc tại hầu hết Ban Chỉ huy quân sự các xã, thị trấn chưa đảm bảo quy định về diện tích, trang thiết bị cần thiết theo định mức theo quy định, phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động; Việc cấp Báo Quân đội Nhân dân hàng ngày nhằm nâng cao nhận thức, kiến thức quốc phòng chưa đảm bảo theo quy định tại một số xã, thị trấn.

⁹ Trong 3 năm (2020-2022) đã huy động 313 đồng chí DQTV tham gia khắc phục hậu quả thiên tai, phòng chống dịch bệnh, QLBRV với tổng số 6.493 ngày công.

4. Kiến nghị, đề xuất:

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và biến đổi khí hậu hiện nay, cùng với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước, đã tạo ra nhiều thuận lợi và những khó khăn, thách thức; các thế lực thù địch vẫn luôn lợi dụng những sơ hở, yếu kém của chính quyền cơ sở, đẩy mạnh chống phá bằng chiến lược “Diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; thiên tai, hạn hán, vấn đề an ninh nông thôn, ô nhiễm môi trường, tai, tệ nạn xã hội, thường xuyên diễn ra, đe dọa trực tiếp đến an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội ở cơ sở. Tình hình đó, đặt ra cho công tác xây dựng lực lượng vũ trang, củng cố quốc phòng nói chung, xây dựng lực lượng dân quân tự vệ nói riêng những yêu cầu mới cao hơn, toàn diện hơn. Vì thế, hơn bao giờ hết, việc xây dựng lực lượng DQTV và đảm bảo các điều kiện làm việc, công cụ hỗ trợ cần thiết trong thực thi nhiệm vụ cần được triển khai quyết liệt, với nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp tùy theo điều kiện chung của địa phương, đơn vị. Nhưng trước mắt phải đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị làm việc; quan tâm đảm bảo kinh phí, chế độ theo quy định; cần có chính sách khuyến khích, hỗ trợ, khen thưởng kịp thời để phát huy sự năng động, sáng tạo của các lực lượng khi làm nhiệm vụ. Do vậy Ban Pháp chế HĐND huyện kiến nghị:

UBND các xã, thị trấn: Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền nâng cao nhận thức cho lực lượng DQTV xã, thị trấn; phổ biến, quán triệt đầy đủ các quy định về chế độ chính sách cho lực lượng DQTV theo quy định của Chính phủ và Bộ Quốc phòng; Căn cứ Quy định về định mức trang thiết bị theo quy định tại Nghị định số: 72/2020/NĐ-CP, đề nghị UBND các xã, thị trấn mua sắm, trang bị đảm bảo cho Ban Chỉ huy quân sự xã theo quy định để thực hiện nhiệm vụ; dự toán Ngân sách từ năm 2023 trở đi phải đảm bảo chi đúng, chi đủ theo định mức quy định, đặc biệt là tiền ăn, và trợ cấp ngày công lao động cho các lực lượng DQTV khi có quyết định thực hiện nhiệm vụ; đảm bảo Ngân sách địa phương mua và cấp Báo Quân đội Nhân dân hàng ngày cho Ban Chỉ huy quân sự xã, thị trấn.

Ban Chỉ huy quân sự huyện: Tăng cường công tác tham mưu, hướng dẫn, chỉ đạo, đảm bảo đầy đủ kinh phí, giải quyết tốt các chế độ chính sách cho lực lượng dân quân, tự vệ các địa phương theo đúng quy định.

Chú trọng nâng cao chất lượng công tác huấn luyện hàng năm (nhất là lực lượng DQTV năm 1); đổi mới hình thức, phương pháp huấn luyện phù hợp với yêu cầu thực tiễn và chiến lược bảo vệ tổ quốc trong tình hình mới.

Trên đây là báo cáo kết quả giám sát việc thi hành Luật Dân quân tự vệ, các văn bản hướng dẫn thi hành về các chế độ chính sách cho lực lượng dân quân tự vệ (từ ngày 01/7/2020 đến 31/6/2022) của Ban Pháp chế HĐND huyện. Kính trình Thường trực HĐND huyện xem xét. quyết định./.

Nơi nhận:

- TT. Huyện ủy;
- TT. HĐND huyện;
- UBND huyện;
- TT. UBMTTQVN huyện;
- Ban KTXH, Ban Dân tộc HĐND huyện;
- Các thành viên Ban Pháp chế HĐND huyện;
- Ban Chỉ huy quân sự huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT. HĐND (GS/BPC-2022).

TM. BAN PHÁP CHẾ HĐND HUYỆN
TRƯỞNG BAN

Nguyễn Văn Chất